Leto XI. V Celju, dne 21. maja 1901. l. Štev. 39.

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 5 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 30 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Ednakopravnost na sodiščih.

Poslanec dr. Ploj s tovariši je stavil v seji zbornice poslancev dne 7. t. m. nastopno interpelacijo na ministra za pravosodje:

C. kr. okrajno sodišče v Celovcu se je nedavno temu, v kazenski stvari proti tajniku Rozmanu, radi kolportaže, branilo, da bi po obtožencu v slovenskem jeziku podane izpovedbe tudi v tem jeziku protokoliralo, v tem jeziku razglasilo razsodbo in jo izdalo pismeno. Višje deželno sodišče v Gradcu, pozvano v to potom pritožbe, je izdalo pritožitelju odlok: „da nima ničesar ukreniti v stvari“.

Po tej odločbi, ki preko konkretnega slučaja dobiva načelno, splošno pomembnost — ker se ista ne kaže kakor produkt posamičnega, marveč pravnega umevanja, močno razširjenega ravno v sodnih okrajih Koroške in Spodnje Štajarske — je Slovencem pravica, da na svojih podedovanih tleh smejo pred državnimi oblastmi govoriti v svojem materinem jeziku in dobivati od istih odlok v ednakem jeziku, ednostavno zanikana za slučaj, da je stranka slučajno vešča nemškemu jeziku.

V tem postopanju okrajnega sodišča v Celovcu je eklatantno kršenje po državnih temeljnih zakonih zajamčene ednakopravnosti, kakor tudi neupoštevanje pozitivnih predpisov kazenskosodnega reda, a v odloku višjega deželnega sodišča v Gradcu, v katerem pravi isto, da nima ničesar odločiti v stvari, je kričeče odrekanje prava.

V §§ 163 in 198 k. s. r. je za kazensko postopanje jezikovno vprašanje urejeno na način, ki izključuje vsaki dvom, ko je določeno, da je izpovedbe zaslišanca v vsakem slučaju zapisati v tistem jeziku, v katerem so bile podane. Celó tedaj, ako to ni sodni jezik in treba rabiti tolmača, je izpovedbo zapisati v tistem jeziku, katerega se je posluževal zaslišanec. Ti predpisi, izdani za predpreiskavo, veljajo tudi za glavno razpravo, ko je po § 271 kaz. sod. reda, na predlog stranke, posamična mesta celó od besede do besede usprejeti v zapisnik, a to se more zgoditi vendar le tako, da se protokolira v istem jeziku, v katerem je bila podana izpovedba.

Podobni slučaji, kakor je uvodoma omenjeni, se žal, na sodiščih po Koroškem dogajajo dan na dan in na sodiščih po Spodnjem Štajarskem jako pogosto. Na sodnih dvorih in okrajnih sodiščih po Koroškem in Spodnjem Štajarskem greše zopet in zopet proti navedenim predpisom kazenskosodnega reda, toliko v predpoizvedovanjih, kolikor v predpreiskavah. Pritožbe so neštevilne, ki so bile radi tega uložene, toliko na višjem deželnem sodišču, kolikor na ministrstvu za pravosodje, a žal, brez uspeha. Saj je dovolj nazadnjaških ljudij, ki menijo, da je združljivo z juristiško reputacijo njihovo, ako to neupoštevanje državnih temeljnih zakonov od leta 1867, kazenskosodnega reda od leta 1873, ter naredbe ministrstva za pravosodje od 18. aprila 1882 št. 20.531 ex 1881, ki uravnava vprašanje rabe v deželi navadnih jezikov za sodno okrožje celjsko in za slovenske in jezikovno mešane sodne okraje na Koroškem, opravičujejo s sklicevanjem na ministerijalno naredbo od leta 1862, ko je ta naredba, takrat pred 40 leti, zahtevala rabo slovenskega jezika le v toliki meri, kolikor je možno (nach Thunlichkeit). Da so bili pa pozneje ustvarjeni zakoni, ki to obvezno predpisujejo, to se, kakor je videti, namenoma prezira na mnogih straneh; kajti ni lahko možno domnevati si, da tozadevna, povsem jasno glaseča se določila zakona ne bi bila znana posamičnim sodnikom. Pač ni treba nobenega dokaza za to, da je rod sodnikov, ki naj v sedanjem času sodi Slovencem, imel v 40 letih, od obstanka prej zavedenih zakonov sem, časa dovolj, da bi se naučil jezika naroda, v katerem vrši svojo službo; istotako ni treba dokaza za trditev, da svoje obveze, dane pod prisego, da bo ednako pravo sodil vsakomur, ne spolnjuje tisti sodnik, ki se vkljub mnogoletnemu bivanju v kakem slovenskem okraju ni potrudil v to, da bi se popolnoma privadil jezika prebivalstva in ki — v zasmeh ustmenosti novega postopanja — razpravlja s pomočjo svojega pisarja, ali svojega uradnega sluge kakor tolmača.

Ker so vse pritožbe, podane v posamičnih slučajih, bile brezuspešne, stavljamo do njegove ekscelence, g. ministra za pravosodje, vprašanje:

1. Je li njegova ekscelenca pri volji preiskati slučaj Rozmanov in izreči zasluženo grajo toliko okrajnemu sodišču v Celovcu, kolikor višjemu deželnemu sodišču v Gradcu?

2. Vsem sodnikom na Spodnjem Štajarskem in v slovenskih delih Koroške naznaniti, oziroma spomniti jih na način, ki bo izključal vsaki dvom na to, da v teh krajih ima vsakdo nedotakljivo pravico, da se pred vsako državno oblastjo, v ustmenem in pismenem občevanju, poslužuje slovenskega jezika, ne gledé na to, ali je vešč nemškemu jeziku ali ne?

3. Nadalje spomniti omenjene sodnike na to, da v označenem obsežju vsaki sodni uradnik postopa protizakonito, ako v slovenskem jeziku podanih izpovedeb ne beleži v protokol v tem, ampak v kakem drugem jeziku?

4. Ali hoče njegova ekscelenca v vseh onih slučajih, v katerih bi se pokazalo, da ima nespoštovanje slovenskega jezika svoj vzrok v tem, da dotični uradnik ni vešč temu jeziku, na strog odgovor poklicati vse one, ki so povodom kompetence, proti svojemu boljemu spoznanju, torej ne odgovarjaje dejstvom, petentom potrdili poznavanje slovenskega jezika, zaveli ministra za pravosodje ter dosegli imenovanje uradnika, z ozirom na pomanjkanje jezikovne kvalifikacije nesposobnega za svojo službo.

Izobražujmo ljudstvo!

Ako se ozremo po vzrokih, zakaj kmečki stan propada, jih navedemo lahko več, in to jako tehtnih. Naše ljudstvo rado in vztrajno dela, njegovo pridnost, razumnost in porabljivost vedo ceniti povsod, — a nekaj, edne vrline mu primanjkuje, ki je tudi eden glavnih vzrokov, da kmečki stan propada. — Manjka mu tiste strokovne izobrazbe, katero opazujemo pri drugih stanovih, izobrazbe, ki ga stori gotovega v izpolnjevanju svojih dolžnosti, ki mu obeta obstanek in napredek v svojem stanu.

Vsak rokodelec, obrtnik, trgovec itd. se mora v mladosti učiti in dostikrat veliko učiti, mora si pridobiti izkušenj, da zamore s pridom izpolnjevati dolžnosti svojega poklica. Samo kmetovalcu naj bi tega ne bilo treba? A ravno njegov stan potrebuje v vsakem oziru mnogo znanja in mnogo zdravega razuma.

Dandanes, ko mora kmetovalec vse kupiti, ko mora veliko izdati za posle, za obleko, za vzdrževanje poslopij, živine, orodja itd., mora gledati, da pridela v večji meri z manjšimi stroški, in da od svojih pridelkov kolikor mogoče veliko po primerni ceni spravi v denar. To pa se doseže le tedaj, ako zna sam zemljo umno obdelovati in ako si zna pomagati pri raznih nezgodah. Zato pa potrebuje precejšne izobrazbe. Ljudska šola mu podaje osnovno znanje, v njej si pridobi več ali manj omike. Vse hvalevredno in potrebno je to znanje, vendar dočim se v vsakem stanu vrh tega skrbi še za temeljito strokovno znanje in omiko, se ne stori v ednaki meri za kmetovalčev stan. Kdor stopi v kakšen drug stan, se od njega zahteva, da si svoje duševne in telesne zmožnosti izpopolni; a o tem pri kmečkem sinu ni govora. Njega se rabi najprej za pastirja, potem za hlapca, in ako je bil k vojakom potrjen, ga tam še razvadijo, da se navzame mestnih lastnosti: igranja, pijančevanja itd., in ko se povrne domov na očetovo posestvo, se kmalu oženi in prevzame, večjidel težko obremenjeno posestvo. Potem pa mora delati in skrbeti za vse.

Ako se ni učil umnemu gospodarstvu, ako ne pozna dobro svoje zemlje, ako se drži vedno le zastarelih navad pri obdelovanju polja, mu dohodki navadno ne krijejo stroškov, vidi le nazadovanje, izgubi veselje do dela in odide po svetu s trebuhom za kruhom. In tega mu ni zameriti. On spozna, naj dela kakor hoče, iz dolgov se ne bode rešil, nasprotno, v dolgove bode bolj in bolj zabredel, zato postane nezadovoljen s svojim stanom, ker mu ne podaje obstanka.

Gotovo je, da ne delajo vsi mladi gospodarji tako, vendar se jih še prav mnogo ravna po starodavnih navadah, premalo napredka je opazovati, in le tam, kjer kak vzgleden veleposestnik z dobrim vzgledom obdeluje svoje posestvo, vidi se napredek in čuti se blagostanje.

Zato pa morajo tukaj nastopiti naši omikanci, za blagostanje svojega naroda vneti možje, ako hočemo, da bode narod toliko napredoval, da bo ostal gospod na lastni zemlji, da se mu ne bo treba seliti iz domačije. Najlepša prilika se ponuja na deželi narodnemu učiteljstvu, duhovščini in sploh inteligenci, da v tem oziru našemu ljudstvu stori veliko dobrega.

Ako so ti vneti za blaginjo kmečkega stanu in ako ti pripomorejo k temu, da se širijo na temelju napredka razne panoge kmetijstva, na pr. umna živinoreja, sadjarstvo, vinarstvo itd., ako zlasti na mladino vplivajo, ako jo vadijo v sadjereji, ji dajo čitati knjige gospodarske vsebine, ji cepijo v srce ljubezen do rodnega kraja, in jo opozarjajo na mogočo strokovno izobrazbo v kmetijstvu s tem, da obiskujejo kmetijsko šolo, potem ne bo treba našemu narodu iskati

si v tujini kruha. Z razširjenjem kmetijskega poduka se bode širilo in večalo narodno blago stanje in napredek v kmetijstvu bode povzdignil samozavest kmetovalčevo. Strokovno naobražen, gmotno jak narod pa bo napredoval tudi na drugih poljih, postal bo narodno zaveden in politično zrel, katerih lastnosti za naš obstanek krvavo potrebujemo.

Celjske in štajarske novice.

(**Zopet nepotrjena konfiskacija.**) Graško nadsodišče ni potrdilo zaplembe „Domovine“ z dne 12. aprila t. l., katero je izreklo državno pravdništvo in potrdilo tukajšno okrožno sodišče. Kakor kažeta zadnja dva slučaja, se je veter vendar nekoliko prevrgel, sicer pa tudi res ni bilo v zaplenjenem članku „Bodimo dosledni“ prav nič kaznjivega.

(**Cesto Gaberje-Medlog**) skušajo nemški Celjani na nov zvit način preprečiti. Dr. Žurbi, katerega so poslali mestni očetje v ta smešen boj, trdi, da bi povzdignena nova cesta zadrževala vodo. Kako bedasto je tako govoričenje spozna pač vsakdo, ki vé, da teče že sedaj v isti smeri savinska železnica, katera ima mnogo višje nasipe, nego projektirana cesta. Ta izgovor tedaj ne „drži“, treba bo zmisliti Celjanom novo hudomušnost.

(**Duhovniška vest.**) Župnijo Sv.-Jurij v Slov. goricah je dobil ondotni provizor gosp. Alojzij Šijanec.

(**Ludovik Hudovernik** †.) V Mariboru je umrl dne 16. t. m. stolni in mestni vikar gosp. Ludovik Hudovernik v 42 letu svoje starosti. Pokojni je služboval svoječasno v Celju ter se s svojim pohlevnim in vljudnim obnašanjem splošno prikupil. Pokoj njegovi duši!

(**Iz Žalca.**) — „Sijati pomlad je začela, — Gorkoti umika se mraz, — Vsa zemlja je zopet vesela, — Vesel je človeški obraz.“ — Te besede donijo mi še danes po ušesih in spominjajo me ednega najkrasnejših dni. In res! Prijeten je bil 13. dan venčanega majnika, posebno pa pri nas, ko se je radovalo čez dvesto srčec. Mladina žalske šole izletela je iz zaduhlih šolskih sob na prijazno Gradišče, da se tamkaj razvedri in uživa rajsko veselje v polni meri. Navdušena za vse lepo in blago, šla je pod vodstvom svojih učiteljic in učiteljev iskat veselja, bistrit si duha. Šla pa je tudi v krasno cerkvico, da povzdigne tamkaj svoj glas ali v pobožni molitvi ali v ljubki pesmici k Vsegamogočnemu, zahvaljujoč se mu in ga proseč svetega blagoslova. — O podrobnostih izleta ne bom govoril, omenim le, da si bodo zapisali otroci ta dan v svoja srca z zlatimi črkami in zraven prijetnosti utisnili v nja tudi imena tistih blagih dobrotnikov, kateri so pokazali dejansko, da imajo odprte roké in odprto srcé, če je treba napraviti veselje narodovi bodočnosti. Živeli žalski dobrotniki mladine! Živela sloga!! B . . . c.

(**Visoka starost.**) Na Bregu pri Konjicah je obhajala te dni mlinarica Marija Klinc 100letni rojstni dan. Starica gospodari v mlinu s svojim 70letnim sinom.

(**Nezgoda**) V Zagorju pri Pilštanju je ubilo podirajoče se drevo 78letnega Mih. Oprešnika iz Topolovega.

(**Umrl je**) dne 17. t. m. župnik v Tinjah pri Slov. Bistrici g. Fran Brglez.

(**Poštna oddajalnica**) se je otvorila pri Št. Janžu na Dravskem polju, ki ima vsak dan zvezo po poštnem selu iz Ptuja.

(**Pošta v Podlehniku pri Ptuju**) ima od dne 20. t. m. direktno zvezo s ptujsko pošto, ne več z ono pri Sv. Vidu.

(**Zginil je**) ptujski trgovec Karol Gassner. Bival je v graški bolnišnici, od koder je na tihoma odišel čez Spielfeld in Strass, a potem se je zgubil vsak sled o njem.

(**V Ljutomeru**) je umrl dne 18. t. m. okrajni sodnik, deželnosodni svetnik g. Hans Jesernigg.

(**V pokoj**) je stopil nadučitelj v Negovi v gornjeradgonskem okraju g. Jakob Budna.

(**Strela ga ubila.**) V soboto dne 18. t. m. je udarila strela v viničarja J. Veršiča v Ivanjskem vrhu pri Negovi, ter ga pri priči ubila.

(**Utopil se je**) dne 11. t. m. v komaj eden meter globokem studencu zidar Murko iz Bišečkega vrha, bolfenske župnije. Šel je z zajemalnikoma po vodo, hotel zajeti z obema h krati, toda zaglavil je v odprt in ozek studenec ter našel tako naglo smrt.

(**Stepli so se**) fantje v nedeljo dne 12. t. m. v Čučekovi gostilni v Čermlenšaku župnije Sv. Rupert v Slov. gor. Mlad fant Muršec iz Bišečkega vrha, župnija Sv. Bolfenk, je ranjen baje tako, da ne bo okreval.

(**Pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.**) je blagoslovil gosp. župnik Ilešič novo ustanovljeno mlekarno za Bolfenk in okolico. Zanimanje med domačimi kmeti je za mlekarno precej živahno. Zadružnikov je 35. Ker mlekarna že pridno prideluje fino sirovo maslo ter sir, in ker je to slovensko gospodarsko podjetje, priporočamo posebno Slovencem izdelke tega podjetja.

(**Šole so zaprli**) v Radgoni ter v Gornji Radgoni, ker so se pokazale ošpice med otroci.

(**Izpit učiteljske usposobnosti**) so napravili v Mariboru sledeči gg. učitelji, oziroma gdč. učiteljice: Fran Korbar od Zgor Sv. Kunigunde, Miroslav Kosi od Sv. Barbare v Halozah, Josip Kosi od Sv. Jurja na Ščavnici, Josip Pajtler od Sv. Jerneja nad Muto, Frančiška Pfeifer in Marija Schuster iz Maribora ter Ana Wutt iz Slivnice pri Mariboru. — Izmed na Štajarskem službujočih učiteljic so prestale v istem času v Ljubljani izpit sledeče gdč: Marica Peče iz Št. Pavla v Sav. dolini, Ida Stedry iz Kostrivnice, Mar. Vaupotič iz Olimja ter Ivanka Vidmar iz Vuzenice.

(„**Naš Dom**“) se bo imenoval nov list, katerega začnejo kmalu izdajati v Mariboru proti „Štajercu“. List bo izhajal dvakrat v mesecu do konca leta za 60 vin., celo letna naročnina pa mu bo 1 K. Ne vemo, zakaj so krstili novi list baš s tem imenom, ker je vendar znano, da izdaja D. Hribarjeva tiskarna v Celju od časa do časa knjižico „Naš dom“.

(**V Mariboru**) se začne prih. porotno zasedanje dne 12. junija t. l.

(**Cirkus Barnum in Bailey**) pride tudi v Maribor ter priredi dne 31. t. m. dve popoldanski predstavi.

(„**Športno društvó Maribor**“) otvori prve dni prihodnjega tedna svojim udom veliko, z deskami in mrežami visoko ograjeno igrališče v Reiserjevih ulicah, kjer se bode vsak dan po v bajtici nabitem dnevnem redu igralo Lawn Tennis, kolesarilo in telovadilo. Neigralci in gledalci obranijo se lahko solnca pod senčnatim drevjem ali pa v novopostavljeni prostorni bajtici. Za pouk v kolesarjenju pridobilo si je društvo močno moško kolo, s katerim se lahko vsak ud brez lastnega kolesa voziti nauči. Novi udje se z veseljem sprejemajo, in lahko pristopi društvu vsak zaveden Slovenec brez ozira na stan in spol. Pri igri in zabavi smo vsi športni bratje in športne sestre, ki naj drug drugega zabavamo, — oziroma poučujemo in vzgajamo — da si ohranimo domovinsko ljubav in gojimo narodno zavest. Kdor želi „Športnemu društvu Maribor“ pristopiti, naj se oglasi v pisarni gospoda dr. Iv. Glaserja ali pa v prodajalnici gospe Marinove v Julianenhofu poleg igrališča, kjer se dobivajo tudi jako lično prirejena pravila s sprejemnico. Prihodnjo sredo, dne 22. majnika t. l. občni zbor v „Nar. domu“! Prosimo za mnogobrojno udeležbo.

Zdravo!

(**V Lehnu pri Ribnici**) se je ustanovila s 1. t. m. poštna podružnica, ki ima vsakdanjo zvezo s pošto v Breznem po poštni vožnji med Ribnico in Breznem.

(**Graška trgovska akademija**) dobi s šolskim letom štiri razrede. Letos se sprejemajo učenci v prvi razred po stari organizaciji, katerim bo absolvirati samo tri letnike. Ministrstvo pa je vendar dovolilo, da se odpre s 15. septembrom 1901 nov pripravljalni razred, ki se všteje v novo organizacijo, t. j. nadomestoval bo prvi razred pri štirirazredni akademiji. Za sprejem v ta razred se zahteva nižja gimnazija, realka ali meščanska šola. Slabi redi iz grščine, latinščine, francoščine in angleščine ne ovirajo sprejema.

(**Umrl je v Gradcu**) dne 18. t. m. bivši župan dr. Ferdinand Portugall.

(**Električna železnica Gradec-Gösting**) se začne graditi že prihodnji mesec.

(**Ustanove za gozdarske vajence.**) Za obiskovalce 11mesečnega gozdarskega tečaja, ki se začne s 1. oktobrom t. l. na državni gozdarski šoli v Gusswerku pri Marija Celju, je razpisano šest deželnih ustanov, in sicer dve po 500 K, štiri pa po 400 K. Prošnje je poslati deželnemu odboru najpozneje do 1. julija t. l.

Državni zbor.

V seji dne 13. maja je oddal poslanec Wagner predlog glede zgradbe železnice Dunaj-Novi in glede proge do Rogatca. Posl. Klofač in tovariši so podali interpelacijo zastran surovega postopanja podčastnikov napram prostakom, posl. Ploj in tovariši pa so interpelovali glede uravnave reke Mure. Več predlogov je bilo oddanih odsekom, istotako vladna predloga glede budgetnega provizorija od 1. julija do konca decembra, ki je bila oddana budgetnemu odseku.

Potem so prešli na dnevni red; prvi predmet je bilo poročilo odseka o predlogih za podpore bedo trpečim deželam. Poročevalec posl. Steiner govori o razmerah v Šleziji, posl. Bianchini o revščini v južni Dalmaciji in o potrebi, da podeli vlada državne podpore za ureditev rek in zgradbo cest po Dalmaciji. Posl. Žičkar govori o bedi po raznih južnoštajarskih okrajih, ki ima svoj vzrok v silnih poplavah rek, ki niso regulirane. Treba bi bilo uravnati v prvi vrsti Savo. Ljudstvo se v vedno večji meri izseljuje, ker ne najde doma sredstev za življenje. Posl. Daszynski govori o zatiranju nižjih slojev v Galiciji, kjer imajo plemenitaši vso oblast in navaja par kričečih slučajev, ki pričajo o silni korupciji poljskih oblastnežev.

Potem se sprejmejo odsekovi predlogi.

Nadaljevala se je še podrobna razprava o zakonskem načrtu glede doklade na davek na žganje.

Dne 14. maja je interpeliral posl. Schneider in tovariši glede varstva kmečkega stanu zoper oderuhe. Na dnevnem redu je bila podrobna razprava o davku na žganje. Poslanca Verzegnassi in Lemisch sta se pritoževala, da je od dohodkov od povišanega davka na žganje premalo odmerjenega za južne dežele; razdelitev bi se morala določiti po številu prebivalstva. Poslanec Kaiser označuje ta zakon kot nepopolen in nepravilen, ker bode po njem edino revno ljudstvo prizadeto; vlada naj vendar išče denarja od onih, ki ga imajo. Maloruski poslanec Kos napada v svojem govoru zopet Poljake; predsednik mu slednjič odvzame besedo, ker ni govoril k stvari in ga pokliče k redu, ker je razžalil vesposlki klub. Zakon o davku na žganje je bil sprejet v drugem in tretjem branju.

Potem poroča poročevalec Marchet v imenu vinogradniškega odseka o predlogih glede vinske klavzule.

Govornik naglaša, da je treba storiti vse v povzdigo vinogradništva, in skrbeti za to, da se iz Italije ne bo več vino v toliki meri uvažalo k nam. Govori tudi o ponarejanju vina, in predlaga naj vlada čim preje izvrši zakon glede tega.

Potem govori trgovski minister Call, ki izjavlja, da se vlada ne more strinjati z odsekovimi predlogi in da se radi tega ne bo udeležila razprave; kar pa se tiče zakona zoper ponarejanje vina, pravi, da se vlada že dalje časa peča z načrtom tega zakona. Posl. Bianchini pravi, naj se vlada določno izjavi, da ne obnovi več vinske klavzule, ker prebivalstvo težko čaka povoljnega odgovora. Posl. Robič poroča o vinogradništvu po Štajarskem, o opostošenju vinogradov po trtni uši ter priporoča, da se odsekovi predlogi sprejmejo. Potem govori še par poslancev, na kar zbornica sprejme odsekove predloge.

Druge slovenske novice.

(**XXXVII. redni občni zbor**) „Slovenske Matice“ vrši se v ponedeljek dne 3. rožnika 1901. ob petih popoldne v mali dvorani „Mestnega doma“ na cesarja Jožefa trgu v Ljubljani.

(**Osebne vesti.**) Volonter v deželni bolnišnici v Ljubljani g. dr. Fran Raznožnik je imenovan sekundarijem. C. kr. davčni nadzornik g. T. Biriša je pridodeljen okrajnemu glavarstvu v Sežani.

(**XIII. glavna skupščina „Zaveze“ avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev**) vrši se dne 25., 26. in 27. maja 1901 na Bledu in obsega sledeči spored: I. V soboto dne 25. maja: 1. Ob 3. uri popoldne: Seja upravnega odbora v šoli. 2. Ob 8. uri zvečer: Zborovanje delegacij pri Valtriniju. Po zborovanju delegacij bo prijateljski sestanek v gostilni pri gosp. Peternelu, županu blejskemu. II. V nedeljo, dne 26. maja: 1. Ob pol 7 uri zjutraj sestanek pri Petranu. 2. Ob 9. uri dopoldne: Glavno zborovanje po sporedu, ki ga določijo delegacije pri Valtriniju. 3. Takoj po glavnem zborovanju bo izvanredni občni zbor jubilejnega društva „Samopomoč.“ 4. Ob 2. uri popoldne: Banket v Luisenbadu. Po banketu vožnja po jezeru in izlet na blejski grad. 5. Ob 8. uri zvečer: Zabavni večer pri Valtriniju. III. V ponedeljek, dne 27. maja: Ob 10. uri dopoldne izlet v Vintgar.

(**„Slovenska Matica“**) je prejela od ministrstva za bogočastje in nauk državno podporo za dobo treh let od letos počenši v znesku 1000 kron; „Matica“ se je za dovolitev te podpore po posebni deputaciji iz odbora na pristojnem mestu zahvalila.

(**200letnica škofijske cerkve v Ljubljani.**) V sredo dne 15. maja t. l. je bilo 200 let, odkar se je pričela zidati škofijska cerkev sv. Nikolaja v Ljubljani. Cerkev se je pričela zidati 15. maja l. 1701.

(**Nesreča.**) Dne 11. t. m. so našli v Podolnici na Dobrovi pri Ljubljani posestnika A. Kozino iz Brezja nezavestnega v grmovju ležečega. Imel je ob levem sencu črepinjo 4—5 cm počeno, in je umrl še isti dan. Sumi se, da je žrtev kakega zločinca.

(**Železnica Tržič-Kranj.**) Deputacija, obstoječa iz treh mož, se je odpeljala dne 15. t. m. na Dunaj, da prosi za lokalno železnico Tržič-Kranj. Državna poslanca dr. Ferjančič in baron Schwegel sta obljubila posredovati za to v vsakem oziru potrebno železnico.

(**Zgradba realke v Idriji.**) V svrho dobave načrtov in stroškovnikov za zgradbo idrijske realke, je razpisan natečaj in se je kot nagrada za najboljši načrt določil znesek 1000 kron, druga nagrada znaša 600, tretja 400 kron. Dotični načrti se morajo predložiti do 30. junija t. l.

(**Premogova žila v Rovtah nad Logatcem**) se je našla, kakor smo že svoj čas kratko omenili, na dveh mestih; na ednem kraju daje zemlja polovico čistega svetlega premoga, na drugem kraju pa je tvarina podobna po barvi cinkasti belini in ne podaje še pravega premoga. Proti koncu t. l. začno kopati še na tretjem mestu.

(**Nameravani novi krošnjarski zakon**), ki je predložen državnemu zboru, je vso kočevsko pokrajino zelo vznemiril. Znano je, da se Kočevarji žive od krošnjarstva, zato so sklenili, da pošljejo v državni zbor prošnjo, da se ostrejše določbe rečenega zakona ublaže.

(**Ogenj**) Pogorela so v Lescu pri Vinici na uni strani Kolpe petim gospodarjem vsa poslopja. Zažgali so otroci, ko staršev ni bilo doma.

(**V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu**) je bilo sprejetih meseca aprila 137 bolnikov, koncem marca jih je ostalo 70, skupaj 207. Od teh jih je 5 umrlo.

(**Imenovanje.**) Predsednik Mohorjeve družbe, stolni prošt g. Lambert Ehrspieler, je imenovan apostolskim protonotarjem.

(**Koroški deželni zbor**) bode sklican k zasedanju sredi junija.

(**Koroške novice.**) Podružnica nemškega „Schulvereina“ v labodski dolini se je razdružila ker ji je zmanjkalo udov. — V celovški vojašnici se je 11. t. m. ustrelil vojak 7. polka T. Haberc. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico. — V Rižah ob Zili se je 2. t. m. obesila 43letna A. Esl. Zmešalo se ji je.

(**Novih poslopij v Celovcu**) se je lani zgradilo 38.

(**Predsedništvo avstrijskega Lloyda.**) Naslednikom odstopivšega predsednika avstrijskega Lloyda je imenovan predsednik pomorske oblasti, Becher.

(**Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu**) priredi povodom razvitja svoje zastave tekom meseca julija veliko narodno slavnost, na katero so povabljena vsa slovenska pevska društva. Tista društva, ki se hočejo te slavnosti udeležiti, naj se zglase do 21. junija pri odboru omenjenega društva.

(**Truplo utopljenca**) so našli te dni v nekem vodnjaku v Rocolu pri Trstu. Poizvedeli so, da je to 53letni K. Petelin; najbrže se je ponesrečil.

(**Aretovanje anarhista.**) V Trstu so zaprli zidarja H. Tomba, katerega je italijanska vlada označila kot nevarnega anarhista.

Dopisi.

Konjice. Dne 14. in 15. tega mesca vršile so se volitve v tukajšnji občinski zastop. Kako je nasprotna stranka volilce lovila, ni popisati. Čuje se, da bo moral čevljar Kowatsch (?!) najeti več pomočnikov, da bodo raztrgane podplate celili. Izkazali so se mu pa tem potom hvaležne, da so ga volili v občinski zastop. A tudi žepi so se spraznili, šteli so izdatke in našteli 1400 kron; o uboga „Südmark,“ došla ti bode kmalu prošnja za povrnitev. Usnjeno kolajno zaslužil si je v prvi vrsti županov namestnik in občinski pisar Kalšek; v imenu „Südmark“ jim je obljubil, da ne bode zastonj, ako se volitve udeležijo in volijo pristne Nemce, àlá Lauritsch, Werbnigg, Zottel; v onemoglosti dobivajo na dan podpore po dve kroni. Pa moj ljubi kmetič, varal si se, ne tebi ampak ti bodeš moral dajati. A to postopanje našega občinskega pisarja smatramo opravičeno, sicer bi mu bilo odklenkalo in bi moral iti s trebuhom za kruhom med hajlovce. Občani v Prevratu ga hočejo za te zasluge imenovati — častnim občanom. — V drugi vrsti se je potil rogaški rojak, sin slovenske matere in sedaj naš nasprotnik — trgovec Kupnigg. (!!) Tudi njemu se je izkazala zahvala s tem, da je bil voljen v zastop. Pa mi si bodemo to njegovo postopanje dobro za ušesa zapisali. Če si sit našega slovenskega kruha, temu je lahko pomagati, a bodi zasiguran, da ne bodeš nemškega se preobjel. V boj hoteli smo se tudi mi Slovenci postaviti; ne vemo pa vzroka, zakaj se nam je neudeležitev zaukazala. Vam „gospodom“ je seveda vse eno, kdo sedi v občinskem zastopu, ker ste z denarjem preobloženi, a nam pa to gospodarstvo ne ugaja. Pa naj že bo, če že mora tako biti, enkrat vam že odpustimo, a prihodnjič bodemo drugače govorili. Kdaj pa bodete posojilnico postavili, ali bodemo res še morali čakati 10 let? — Toliko za danes — prihodnjič Vam pa poročam ime novoizvoljenega župana, najbrže bode Mischaggov Polde ali pa Rudolfov France.

Narodno-gospodarske novice.

(**Stari grah, kako ga kuhati?**) Stari grah, o katerem menimo, da je nerabljiv, namočimo za 12—15 ur v mrzli vodi, nato vodo odcedimo ter pustimo grah v posodi na gorkem za dva dni, da mu med tem časom začnejo lupine pokati. Še le potem se dene kuhat v resnici in ima okus ednak novemu grahu.

(**Kako bučele napeljati k rojenju?**) Mnogokrat se zgodi, da se čebele že popolnoma pripravljene za rójenje, po dneve in cele tedne se obirajo pred panjem, kjer jih že željno pričakuje marljiv čebelar, ali — rója le še ni. Neki strokovnjak v tej reči poskusil je naslednje sredstvo: Privezal je mrtvo matico na nit ter jo po malem spustil med čebele na čelu panja. Od tam jo je vzdignil spet v zrak in rój je šel za njo. Ta poskušnja se lahko napravi, saj ni — draga.

(**Kako varovati zobe pred boleznijo?**) Dobri in zdravi zobje store vsakega človeka lepšega. Toda močni zobje služijo človeku tudi k zdravju, ker mu hrano dobro prežvekajo, da jo želodec potem lahko prebavi. Nasproti pa slabo prežvečena hrana dela želodcu težave, ki so večkrat vzrok raznih bolezni. Torej pogosto so ravno močni zobje pogoj trdnega zdravja iz vzemši seveda razne hibe, ki jih je človek podedoval.

Bolezni zob začno se največkrat vsled prehlajenja, ako človek nagloma kaj mrzlega pije ali je, ednako velja tudi o prevročih jedilih ali pijačah. Mladež si zobe tudi večkrat presili, ako kaj trdega siloma grize n. pr. orehe, lešnike, suho sadje itd. Tako se bolezni zob navadno začnejo, kadar se je pa leta ukoreninila, da začnejo zobje gnjiti in slabeti, pa povzroča že vsaka sapica ali majhen prehlad zobobôl in pa trganje po glavi.

Tudi kislina škoduje zobom. Tega se prepričamo, ako denemo izdrti zob v močen kis. V par dnevih mu lepoča bele barve zgine, da zgleda rujav, kakor pirav. Zato pa bolnik na zobobôlu čuti kmalu bolečine, kadar kaj kislega v usta vzame. Najbolj pa je tukaj svariti pred sladkorjem za otroke, ki ima kiselnast okus. Ta kislina zastane med zobmi, kjer začne razjedati belo zobno kožico. Ko je ta načeta, pritisne iz raznih vzrokov prhlina, da začne zob gnjiti, ob ednem pa seveda — boleti, dokler ga je — kaj.

Jedno prvih pravil za obvarovanje zob je njih snaženje. Zdravniki svetujejo o tem tako le: Čistimo si zobe vsaki dan zjutraj in zvečer, to pa z majhno ščetico, ki je najbolj pripravna zato. Snažiti se morajo zobje po obeh straneh, znotraj in zunaj, to pa tako, da ščetimo dolnje zobe od zdolaj navzgor, zgornje pa od zgoraj navzdol. Nekateri rabijo tudi za snaženje zob razne praške in tekočine, da se tem potom zobovje bolje osnaži in se ob ednem pomanjša smrdeča sapa iz ust.

Mnogokrat pa si mladina skvari zobe s tem, da jih trebi z železno konico bodi si s peresom ali iglo itd. To je črez vse škodljivo, kajti s tem se prej imenovana kožica na zobu najlaglje rani, da začne potem zob gnjiti. Raje naj se ošpiči majhna trščica, najbolj pripraven za to je pa debelejši konec kurjega peresa, katero je dosti močno za nesnago med zobmi iz trebiti, pa zob ne rani. Torej še enkrat: Kdor ima še zdrave zobe, naj si jih za časa varuje, da se pozneje ne bo kesal!! Poborski.

(**Kako ozdraviti preobjedo pri goveji živini?**) Izkušen posestnik Fr. Dolinar iz Griž nasvetuje kot popolnoma zanesljivo sredstvo proti napihnenju govedi ob sveži travi in detelji: Navadno maslo se razbeli ter polije z jesihom. Ta zmes se vlije topla, a ne prevroča napihneni živini v gobec. Takoj upade trebuh.

Politični pregled.

(**O položaju.**) Pogajanja med vlado in strankami radi premembne predloge o kanalih v smislu čeških zemlja, to je, da se zagotovi tudi uravnava rek, trajajo dalje, ali vse kaže, da pride do sporazumljenja, ker so češki zastopniki v načelu pritrdili predlogom vlade. Le proti temu so, da bi se prispevek dežel za uravnavo rek določil s 25 odstotki, ker se jim zdi taka kvota prevelika.

(**Vinogradniški odsek**) je razpravljal v treh sejah o predlogih glede pomoči lastnikom onih vinogradov, ki jih je uničila trtna uš. Sprejeti so bili končno v sporazumu z vlado naslednji predlogi: Vračevanje državnega brezobrestnega posojila iz leta 1892 do 1896 se podaljša za pet let ter se zato določi 15 letnih obrokov. Ona državna posojila, ki so jih prejeli vinogradniki po letu 1890, se morajo vrniti v 20 letnih obrokih, računano od 11 leta naprej. Oprostitev zemljiškega davka za opustošene vinograde se v razmerju s škodo podaljša od 10 na 15 let. — Posebno važna pa je določba, da sme država v posebnega ozira vrednih slučajih dovoliti večja brezobrestna posojila nego dežela.

(**Vinska klavzula.**) Italijanski poslanec Luzzatti se je izjavil, da se obnovi zveza z Avstrijo brez posebnih prememb. Vprašanje o vinski klavzuli je potežkoča, ali brez tega ne pride do ugovora; Avstrija pa se ne more odreči zveze z Italijo, ker bi nastale sicer zanjo nesrečne posledice (?)

(**Volitev v državni zbor.**) Namesto umrlega državnozborskega poslanca profesorja Schlesinger ja je bil v dunajskem okraju Jožefovo mesto izvoljen krščanski socijalist dr. A. Heilinger z veliko večino glasov.

(**Volitve v deželni zbor na Češkem.**) Za volitve v češki deželni zbor, ki se vrše jeseni, se delajo pri raznih strankah že obširne priprave. Nastopili bodo zopet Staročehi, potem seveda v

prvi vrsti Mladočehi, češki radikalci in socijalisti, in končno nemški liberalci in radikalci. Med Mladočehi in agrarci pride baje do kompromisa.

(**Srbija.**) Vesti, ki prihajajo z beligrajskega dvora, se sprejemajo povsod z odkritosrčnim sočutjem do mladega kralja. Njegova soproga, kraljica Draga ne bode porodila; govori se celo, da je kraljica svojega soproga varala, češ, da je v blagoslovljenem stanu, samo zato, da se je z njo poročil.

(**Delegacije.**) Na Ogrskem so že izvolili člane delegacije, ter je tako storjeno vse, kar je potrebno za sestanek delegacij. Predsednik avstrijske delegacije bo izvoljen najbrže knez Lobkowitz; neposredno pred Binkoštmi se začne v avstrijskem delegacijskem odboru razprava o proračunu za zunanje ministrstvo, po Binkoštih pa bodo delegacijske seje.

(**Ogrsko.**) Szell, ogrski ministrski predsednik je predložil državnemu zboru zakonski načrt glede bosenskih železnic. Načrt razpravlja o železnicah iz Sarajeva v Lim ob meji Sandžak, o stranski progi Uvac in Višegrad, o progi v dolini Rzava do srbske meje pri Fradisti, dalje od Samca do Doboja in od Bugojna do Arzano. Vlada meni vzeti posojilo za zgradbo teh prog, ki bodo veljale 75 milijonov kron.

(**Bolgarska.**) V zadnjem času je zgubila mlada bolgarska država tri svoje odlične državnike; umrli so namreč Stoilov, bivši ministrski predsednik, naučni minister Slavejkov in Grekov, ki je bil tudi prej ministrski predsednik.

(**Vodna zveza med Kaspiškim in Črnim morjem.**) Vložena je bila v ruskem ministrstvu od privatnih podjetnikov prošnja za zgradbo morskega kanala, ki bi spajal Črno morje s Kaspiškim. Dolžina kanala bi znašala 588 km, stroški pa so preračunjeni na 300,000000 rubljev. Za gradnjo tega kanala se že vrše priprave 30 let, a radi velikih stroškov ni prišlo do uresničenja.

(**Vojna v Južni Afriki.**) Burski general Dewet je vdrl v Kaplandijo. Angleški vojskovodja Kitchener bi rad sklenil mir, istotako pišejo skoro vsi angleški listi, naj se vojna konča. Nek list ostro obsoja ravnanje angleških generalov, ker so ukazali, da se požge Burom poslopje. Kitchener je baje pripravljen dovoliti Burom avtonomijo. V Angliji je ljudstvo razjarjeno proti vladi radi nakupovanja prostovoljcev, katerih tudi židovski denar več ne spravi na bojišče v gotovo smrt. Burski general Delarey je razpršil armado Babingtona in jo uničil tako, da je brez vse moči. General Botha se je utaboril v Ermelu ter je vsak hip pripravljen za napad. On sam je brzojavil Krügerju, da je burska stvar v dobrem tiru ter da ne odloži prej orožja, da zapodi Angleže iz Južne Afrike in da bodo obe burski republiki popolnoma neodvisni. Angležki general French je obolel na mrzlici in leži v Kapstadtu. O uzorih vojne v v Južni Afriki je te dni govoril član spodnje angležke zbornice Markham. Mož je zabrusil v obraz krivičnikom marsikatero bridko. Rekel je med drugim: Južno afriške vojne in vse strašne nesreče, ki je zadela angleški in burski narod, so krivi brezvestni denarni špekulantje, pred vsem pa dva Žida kapitalista Beith in Eckstein, ki sta igrala najgršo vlogo v južno-afriškem vprašanju. Ta dva je imenoval Markham čisto navadna lumpa, ki sta se hotela okoristiti na krvi nedolžnih ljudi.

(**Kitajsko.**) Pooblaščenec kitajskega dvora je zastopnikom velevlasti prijavil, da namerava kitajska vlada odpreti svetovni trgovini in prometu ne le Mandžurijo, temveč tudi vse kitajske pokrajine, kar je baje zadovoljilo velevlasti tako, da ponehajo sovražnosti. Seveda kitajski vladi tega ni verjeti.

Razne stvari.

(**Šmarnice so strupene**) Lani je umrl na Badenskem neki deček, ki je pil vodo iz kupe, v kateri so bile prej šmarnice. Steblo in cvet sta hudo strupena. Tudi potočnica je strupena.

(**650 vrčkov za pivo**) je zmanjkalo v bonskem restavrantu, v katerem se je vršil dijaški komers o priliki immatrikulacije nem. presto lonaslednika. Komersa se je udeležil cesar s sinom, zato so odnesli dijaki vrčke seboj za — spomin.

(**Zdravilo zoper jetiko.**) Zdravnik dr. Charles L. Villar v Buenos Ayres je iznašel nekak serum, ki je baje do sedaj edino sredstvo, ki pomaga z gotovostjo zoper jetiko. Dr. Villar ni še objavil skrivnosti svojega seruma, pač pa je povabil vse zdravnike v deželi, da naj poskušajo novo zdravilo in naj se o istega velikanski koristi sami prepričajo.

Loterijske tevilke.

Trst, dne 18. maja 1901: 11, 18, 33, 10, 52.
Linc, „ „ „ „ 80, 17, 76 68, 34.

Išče se za večjo trgovino z žitom, deželnimi pridelki in špecerijsko robo (na Kranjskem)

spreten poslovodja

z zadostno prakso. Pravilno znanje slovenščine in nemščine, kakor tudi uporabljivost za pisarniško delo neobhodno.

Pismene, z natančnim opisom dosedanjega delovanja, s spričevali event. tudi s sliko opremljene ponudbe so vložiti pod šifro „M." na uredništvo lista.

Plača po dogovoru (192) 2—1

UČENEC

ki je dovršil z dobrim uspehom večrazredno ljudsko šolo, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika in je sin poštenih roditeljev, se sprejme pod ugodnimi pogoji takoj v trgovino z mešanim blagom **Mihaela Sernc-a** v Rušah pri Mariboru
(194) 3—1

V najem se dá

prodajalnica z mešanim blagom

obstoječa že 40 let, v večjem trgu na Spodnjem Štajarskem s sedežem c. kr. okrajnega sodišča, tik farne cerkve, s stanovanjem, vso opravo in tudi če treba z vsem blagom pod jako ugodnimi pogoji. — Več pove
(195) 2-1 uredništvo „Domovine" v Celju.

Vožne karte in tovorni listi v
AMERIKO
Kralj. belgijski **poštni parnik.**

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje **Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20** ali pa
Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Dva vinograda

sta po ugodni ceni naprodaj, vsaki po 5 oralov velik, na lepi solnčni legi v Dobležicah v kozjanskem okraju.

K vinogradom spada tudi ena hiša in klet ter 7 močnih sodov po 10—12 polovnjakov.

Proda se iz lastnega nagiba. Kupci blagovolijo vprašati pri lastniku **Albinu Kolarič-u** v Št. Lorencu, pošta Št. Pavel pri Preboldu.
(190) 6—2

Naznanilo.

Vsem p. n. obiskovalcem toplic se vljudno naznanja, da se otvorijo dne 27. t. m. toplice v Ligistu na Gornjem Štajarskem (Fichtenloh-Badeanstalt Ligist, via Krottendorf, Köflacherbahn). Toplice je prevzel od Filipa Krena g. Karol Zwicker. Iste obstojijo že mnogo let ter jih mnogi zdravniki posebno priporočajo, ker je zelo zdravilna v da. Obiskovalcem pa se preskrbi tudi ceno in snažno stanovanje, okusna jedila in naravna vina, tudi spodnještajarska.

Pojasnila daje
(193) **Martin Bovha,** oskrbnik.

Svoji k svojim!

Kupim vsake vrste jabolka.

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu" in „pri kroni"

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi **vino, na debelo in drobno.**

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilice, tisočrože, malisno štupo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice: tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi **suhe gobe,** orehe, češplje, hruške, itd., vse po najvišjih cenah. —

Nadalje kupujem

predivo, jabolka

fižol, vsake vrste **laneno seme** itd., itd.

Svoji k svojim!

Kupim vsake vrste jabolka. (208) 52—41

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinejih vezih, po vsakoršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč. g. katehete in duhovščino na velik izber molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

Na debelo. * Na drobno. Postrežba točna. * Cene nizke.

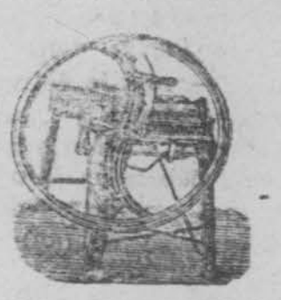

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR"

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo traverz, vodovodnih cevi, izdelkov iz kamešćine, kakor cevi za kanalizacije in straniščа, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalk za vodnjake in kletarstvo.

Pozor gg. kovači! V večjo udobnost svojih cenj. odjemalcev omislil sem si stroj za oslačenje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

Za čas košnje priporočam svoje

izvrstne kose iz najfinejšega jekla

ter vsakovrstne brusne kamne.

Za kose se jamči!

Lastnina in tisk D. Hribar-ja v Celju. Odgovoren za tisk Ivan Spindler. Odgovorni urednik in izdajatelj Ante Beg.